

S E N T È N C I A

Magistrats Srs.

Josep Maria PIJUAN CANADELL

Enric ANGLADA FORS

Jacques RICHIARDI

Andorra la Vella, vint-i-un de setembre de dos mil disset.

VIST en judici oral i públic pel Molt Il·lustre Tribunal de Corts, la causa núm. 6000106/2016 seguida pels presumptes delictes majors de lesions doloses causades amb objectes amb perill de causar lesions més greus a la víctima i lesions doloses que han requerit tractament mèdic posterior a la primera assistència, contra D. A. V. nascut el dia 18 de gener de 1985 a Escaldes-Engordany, fill d'Antoni i de Carme, de nacionalitat andorrana, i defensat pel Lletrat Sr. Emili Campos Arauz i contra A. P. H. K., nascuda el dia 18 de setembre de 1968 a Darmstadt (Alemanya), filla de Cristian i d'Otilia, de nacionalitat andorrana, i defensada per la Lletrada Sra. Sophie Bellocq Anney, sent part acusadora el Ministeri Fiscal representat pel Sr. Ivan Alis Salguero; actuant de ponent i redactor de la sentència, Jacques Richiardi.

RESULTANT PRIMER: Són fets provats que en data 21 d'abril de 2013, vers les 12h10, els processats A. P. H. K.,

nascuda el 18 de setembre de 1968, i D. A. V., nascut el 18 de gener de 1985, tots dos de nacionalitat andorrana i sense antecedents penals, es trobaven corrent al carril número 1 de la pista d'atletisme de l'estadi comunal de la vila d'Andorra la Vella, quan una situació conflictiva va elevar-se entre ells per una raó que les declaracions contradictòries dels interessats no han permès determinar amb exactitud.

A. P. H. K. va rebre un cop al llavi donat voluntàriament per D. A. V., i va denunciar aquesta agressió a M. L. F., conserge de l'estadi comunal, el qual va anar a parlar amb el processat, dient-li aquest que la noia l'havia molestat.

Poc temps després, una baralla mútua va esclatar entre els processats sense que pugui ser determinat qui l'havia iniciat, donant D. A. V. cops de puny i de peu a la processada i colpejant A. P. H. K. al processat amb la punta d'un pal d'esquí que havia recuperat anteriorment.

A conseqüència de les agressions, A. P. H. K. va patir una ferida contusa a nivell del 1/3 mig de hemillavi superior esquerra, diverses contusions a nivell de l'hemicara esquerra i erosió al canell dret, requerint la ferida punts de sutura per aconseguir la curació de la lesió.

En l'informe medicoforense de data 11 de novembre de 2013, el doctor Carles HERRERO VERNET ha qualificat el perjudici dolós de lleuger (1-1,5/7) i el perjudici estètic de molt lleu (0,5/7).

D. A. V. va patir una ferida incisa d'uns 3 cm a nivell axil·lar esquerra, ferides superficials a nivell de graella costal esquerra i epigastri, ampolla hemàtica al 1r dit i ferida superficial al 5è dit de la mà esquerra, requerint la primera ferida punts de sutura per aconseguir la curació de la lesió.

En l'informe medicoforense de data 19 de maig de 2015, el mateix metge forense ha qualificat el perjudici dolós de molt lleuger (0,5-1/7).

La CASS ha reclamat el reembossament de l'import de 80,09 € per les despeses mèdiques exposades pel compte de D. A. V..

A. P. H. K. té una estructura de personalitat de característiques esquizoides, havent provocat els fets un increment de la seva ansietat.

RESULTANT SEGON: El Ministeri Fiscal qualifica els fets com a constitutius dels delictes majors de lesions doloses causades amb objectes amb perill de causar lesions més greus a la víctima i de lesions doloses que han requerit tractament mèdic posterior a la primera assistència, tipificats als articles 115.2 i 113.2 del Codi Penal, dels quals:

- pel delicte major de lesions doloses causades amb objectes amb perill de causar lesions més greus a la víctima, la processada A. P. H. K. és responsable penalment en concepte d'autora, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal,

- pel delicte major de lesions doloses que han requerit tractament mèdic posterior a la primera assistència, el processat D. A. V. és responsable penalment en concepte d'autor, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal.

Demana que siguin imposades:

- a la processada, la pena de catorze mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de la condemna de quatre anys,

- al processat la pena de deu mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de la condemna de quatre anys,

Així com a ambdós, el pagament solidari de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, sol·licita que la processada indemnitzi a la CASS en l'import de 80,09 € per les prestacions abonades a D. A. V..

A l'acte del judici oral, ratifica les seves conclusions provisionals, demanant que sigui deixada pel període d'execució de sentència l'ampliació de la reclamació eventual de la CASS respecte a les despeses mèdiques d'A. P. H. K..

RESULTANT TERCER: La defensa del processat D. A. V. manifesta el seu acord parcial amb l'exposició dels fets i la qualificació jurídica del Ministeri Fiscal pel que fa A. P. H. K..

Sosté que el seu defensat es trobava a la pista d'atletisme, realitzant unes sèries pel carril núm. 1, que observant que hi havia la processada, va intentar sobrepassar-la pel seu costat esquerre quan de cop, aquesta va canviar bruscament de direcció, topant tots dos, que el seu defensat va demanar disculpes però la processada va començar a increpar-lo, dient-li “*si t’enganxo t’arreplego*”, que el seu defensat va decidir continuar el seu camí, fent cas omís a allò que li deia la processada, que pocs minuts després, aquesta va aparèixer per la gespa amb un pal d’esquí, que cada vegada que el seu defensat passava per la seva altura, l’apuntava amb la part inferior del pal a la seva cara amb intencions de provocar-lo i per tant iniciar un enfrontament, que l’enfrontament va tenir lloc quan la processada, sense prèvia provocació, va propinar al seu defensat varis cops amb la punxa del pal a diverses parts del cos i que durant la baralla, el seu defensat, actuant en legítima defensa, es va limitar a repel·lir l’agressió que estava patint, donant-li un cop a la boca amb el palmell de la mà.

Qualifica els fets, pel que fa el seu defensat, de contravenció penal de lesions doloses tipificada a l'article 476 del Codi Penal, però invoca la circumstància excloent de la responsabilitat penal de legítima defensa prevista a l'article 27.1 del mateix text legal, considerant que existeixen en el present cas tots els requisits prevists per la llei.

Sol·licita en conseqüència l'absolució del seu defensat.

En concepte de responsabilitat civil, demana la condemna d'A. P. H. K. al pagament de les sumes següents:

- despeses d'assistència al servei d'urgències i cures posteriors no reemborsades per la CASS: 26,69 €
- pretium doloris: 1.500 €

A l'acte del judici oral, ratifica les seves conclusions provisionals, fent valdre que hi ha hagut dos seqüències i dos agressions per part de la processada, la primera amb el braç i

la segona amb el pal, i que el seu defensat únicament ha donat un cop amb el palmell de la mà arrel de la segona agressió patida, actuant en legítima defensa.

En concepte de responsabilitat civil, sol·licita igualment el pagament dels honoraris d'advocat.

RESULTANT QUART: La defensa de la processada A. P. H. K. manifesta el seu desacord amb l'exposició dels fets i la qualificació jurídica del Ministeri Fiscal pel que fa la seva defensada.

Pretén per l'essencial que la seva defensada, que pateix diverses minusvàlides i malalties, es trobava corrent quan el processat la va empentar, marxant tot seguit i reprotxant-li d'haver envaït el seu carril, que a la segona volta, aquest li va donar un cop de puny al llavi, provocant-li una ferida sagnant, que la seva defensada va decidir marxar del lloc, anant a buscar les seves pertinències a les grades, que en camí, va trobar el responsable del manteniment de l'estadi, M. L. F., a qui va explicar el que havia passat, que una vegada recollits els seus efectes, travessant l'estadi per marxar i trobant-se de nou amb el processat, va ser agredida altra vegada per aquest amb cops de puny i de peu, sense que li hagi fet res, i que en reacció d'autodefensa, va alçar el pal que tenia a la mà i va donar cops, amb poca força, perquè parés de pegar-la però cops que no van arribar a causar-li ferides.

Expressa el seu acord amb la qualificació jurídica dels fets pel Ministeri Fiscal pel que fa el processat, i amb la pena sol·licitada per ell.

Considera que la seva defensada no va cometre cap delictes i demana en conseqüència la seva absolució: subsidiàriament, sol·licita l'aplicació de l'eximent complert de legítima defensa amb la imposició de cap pena: més subsidiàriament, invoca les circumstàncies personals de la seva defensada, tractant-se d'una persona que pateix diverses patologies i malalties d'acord amb l'article 27.4 del Codi Penal, i conclou en una pena de tres mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de la condemna d'un any.

En concepte de responsabilitat civil, s'oposa al principal a la indemnització de D. A. V. així com de la CASS per les despeses pagades a aquest, i proposa subsidiàriament la suma de 600 € pel pretium doloris.

Reclama per la seva defensada les sumes següents, més les despeses i costos processals amb inclusió dels honoraris d'advocat a acreditar en període d'execució de sentència:

- pretium doloris en relació als perjudicis físics: 4.000 €
- pretium doloris pel empitjorament de l'equilibri emocional psíquic: 10.000 €
- perjudici estètic: 900 €

A l'acte del judici oral, ratifica les seves conclusions provisionals, afegint en concepte de responsabilitat civil una reclamació de 81,96 € per les despeses mèdiques exposades.

CONSIDERANT PRIMER: Els fets declarats provats són legalment constitutius:

1 - d'un delictes major de lesions doloses causades amb objectes amb perill de causar lesions més greus a la víctima tipificat a l'article 115.2 del Codi Penal, havent ocasionat la processada A. P. H. K. en el marc de la baralla mútua diverses lesions a D. A. V., i especialment una ferida incisa a nivell axil·lar esquerra que ha requerit punts de sutura per aconseguir la curació de la lesió, amb la punta del pal d'esquí que tenia a la mà, sigui un objecte susceptible de causar lesions més greus al perjudicat compte tingut de la seva naturalesa i de la part del cos concernida per la violència voluntària exercitada.

2 - d'un delictes major de lesions doloses que han requerit tractament mèdic posterior a la primera assistència, havent causat el processat D. A. V. a l'ocasió de la primera agressió i després en el marc de la baralla mútua, diverses lesions a A. P. H. K., i especialment una ferida contusa a nivell del 1/3 mig de hemillavi superior esquerra que ha requerit punts de sutura per aconseguir la curació de la lesió, essent l'aplicació de punts de sutura un tractament mèdic posterior a la primera assistència per implicar una certa durada per la

curació, independentment del fet d'haver retirat o no els punts, diferenciant-se així de la simple primera assistència puntual.

Per raó de les versions contradictòries d'A. P. H. K. i de D. A. V. sobre el desenvolupament dels fets, el testimoniatge de M. L. F., conserge de l'estadi comunal on estaven corrents a la pista d'atletisme els processats, apareix essencial al Tribunal per determinar la realitat dels fets, en la mesura del possible.

En primer lloc, M. L. F., que ha ratificat a la vista oral les seves declaracions anteriors i ha descrit D. A. V. com a una persona aparentment tranquil·la i que no ha tingut mai problemes amb altres usuaris de l'estadi, contràriament a A. P. H. K. que li semblava patir algun tipus de trastorn mental, és un testimoni totalment imparcial per no tenir relació d'amistat amb cap dels dos processats, únicament coneguts com a usuaris de l'estadi comunal.

En segon lloc, el seu testimoniatge permet al Tribunal de tenir la convicció que la versió dels fets expressada per D. A. V., totalment contradictòria a aquest, no correspon a la realitat, i especialment quan el processat al·lega que havia lesionat al llavi A. P. H. K., amb un acte de defensa (cop amb el palmell de la mà) a l'ocasió d'una primera agressió de la seva part amb un pal d'esquí, abans que anés trobar el conserge a fi que prenguéss mesures respecte al comportament de la processada: davant el batlle instructor, M. L. F. ha desmentit categòricament aquesta darrera presentació dels fets (com l'al·legació pel que fa la demanda d'intervenció del Servei de Policia): al contrari, ha afirmat de manera constant, d'una part que era A. P. H. K. que s'havia apropat a ell per denunciar una agressió patida quan estava corrent per la pista, d'altra part que després, ell mateix havia demanat a D. A. V. el que havia passat, contestant el processat que *"la noia l'estava molestant"* (davant el Servei de Policia) o *"no el deixava córrer"* (davant el batlle instructor).

En tercer lloc, quan A. P. H. K. s'havia apropat a ell, M. L. F. havia pogut constatar sobre la seva persona una ferida sagnant al llavi, lesió que el Tribunal considera imputable a un acte de violència voluntària de D. A. V. compte tingut de les declaracions constants de la interessada sobre aquest punt, de la presentació falsa dels fets pel processat i de la seva contesta

precitada a la pregunta del conserge, compatible amb un tal acte.

En quart lloc, poc temps després la seva intervenció prop de D. A. V., el testimoni també ha constatat una baralla mútua entre els processats segons les seves declaracions tant davant el Servei de Policia (*“Vaig poder veure com al costat del pavelló en D. A. V. estava donant cops de puny i puntades de peu a la noia i aquesta estava agredint a D. A. V. amb un dels pals que utilitza per a córrer. Vaig anar a demanar-los de parar, fent tots dos cas omís i requerint jo una patrulla”*) com davant el batlle instructor (*“En D. A. V. i na A. P. H. K. s’estaven pegant mútuament, propinant-li cops de puny i petades en D. A. V. a A. P. H. K. i cops de basto na A. P. H. K. a en D. A. V.”*), sense que el Tribunal pugui determinar qui va iniciar aquesta baralla que a més, presenta les característiques d’una baralla mútuament acceptada.

Ara bé, respecte a l’eximent de legítima defensa invocada per les representacions lletrades dels dos processats, el Tribunal ha de recordar que la llei exigeix per poder apreciar la legítima defensa, com eximent completa o incompleta, l’existència d’una agressió il·legítima, i que de manera constant, la jurisprudència exclou la legítima defensa per manca del requisit de la prèvia agressió il·legítima en el cas d’una baralla per la qual no és possible determinar qui l’ha iniciat i, per tant, qui és l’agressor i qui s’ha limitat a defensar’s: i també la jurisprudència exclou la legítima defensa en el cas de la baralla mútuament acceptada per manca del requisit de la *necessitas defensionis*, per raó de l’impossibilitat de mantenir l’existència d’un *animus defendendi* en qui participa activament i voluntàriament en una baralla en la que les parts s’agredeixen mútuament.

CONSIDERANT SEGON: Per aplicació dels articles 20 i 21 del Codi Penal, la processada A. P. H. K. és responsable penalment del delictes major de lesions doloses causades amb objectes amb perill de causar lesions més greus a la víctima, en concepte d’autora, per haver realitzat personalment l’acte punible, culpabilitat demostrada pel testimoniatge de M. L. F. i les constatacions mèdiques.

Per aplicació dels mateixos texts legals, el processat D. A. V. és responsable penalment del delictes major de lesions doloses que han requerit tractament mèdic posterior a la primera assistència, en concepte d'autor, per haver realitzat personalment l'acte punible, culpabilitat demostrada pel testimoni de M. L. F., les declaracions d'A. P. H. K. i les constatacions mèdiques.

CONSIDERANT TERCER: No existeixen en la causa per D. A. V. circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal i en particular, l'eximent de legítima defensa invocada per la seva defensa.

Per contra, A. P. H. K., que tampoc no pot invocar vàlidament l'eximent de legítima defensa, s'ha de beneficiar de la circumstància atenuant de la responsabilitat penal prevista a l'article 29.1 del Codi Penal, d'obrar per causes o estímuls que hagin produït arravatament, obcecació o un estat passional d'una importància semblant.

En efecte, en el seu informe medicoforense de data 5 d'abril de 2016, el doctor Joan CABEZA GIMENEZ, metge psiquiatre, després d'haver recordat les múltiples patologies patides per A. P. H. K. segons diversos diagnòstics mèdics, ha conclòs de la manera següent:

“... De l'exploració psicopatològica en el transcurs de l'entrevista destaca el seu estat emocional amb una ansietat permanent i manifestada en el seu discurs obsessiu respecte les seves malalties.

El curs del pensament està accelerat i del seu contingut afloren idees obsessives.

Té una percepció subjectiva de la realitat degut a l'estructura de la seva personalitat, de característiques esquizoides.

....

El seu estat psíquic i psicològic és el d'una persona que pateix de forma global, tant des d'una perspectiva de patiment

psíquic amb inquietud constant i moments d'ansietat severa com des d'un punt de vista físic tenint en compte la patologia que presenta.

La malaltia de Hashimoto, la síndrome de Goujerot Sjögren, la hipovitaminosi D, la hipoglucèmia, la síndrome celíaca i la malaltia de Crohn són patologies que provoquen per se trastorns psiquiàtrics, tal com està descrit en la bibliografia especialitzada i han agreujat considerablement l'equilibri psíquic de la pacient.

Els fets succeïts el 21 d'abril de 2013 han empitjorat el seu ja delicat equilibri emocional creant una espiral de malestar psíquic amb increment de l'ansietat, de les idees obsessives i recurrents sobre les seves malalties i generant un feed back negatiu que a hores d'ara es presenta com una seqüela del propi trauma psíquic patit”.

I a la vista oral, ratificant el seu informe, ha confirmat que la processada presenta una desestructuració de la seva personalitat de tipus psicòtic, precisant que té moltes pors i mecanismes primaris de defensa, que la seva forma de defensa pot ser la d'agredir i que la base del problema és la seva estructura emocional.

Compte tingut de la situació conflictiva viscuda amb D. A. V., la personalitat així descrita pel metge forense ha representat un paper evident en l'actuació delictiva de la processada, havent ocasionat el seu estat psíquic un estat emocional provocant la seva actitud agressiva.

Per contra, les disposicions de l'article 27.4 del Codi Penal invocades per la defensa de la processada no són aplicables en la present causa, per raó de la manca dels requisits necessaris per eximir totalment o parcialment de responsabilitat penal.

CONSIDERANT QUART: Per aplicació de l'article 94 del Codi Penal, A. P. H. K. i D. A. V., responsables penalment, ho són també civilment, i han doncs de pagar, compte tingut els justificants figurant al sumari, els elements d'apreciació que resulten dels informes medicoforense dels doctors Carles

HERRERO VERNET i Joan CABEZA GIMENEZ, i les precisions d'aquest darrer perit a la vista oral sobre l'increment d'ansietat de la processada degut als fets:

1 - A. P. H. K.:

* a la CASS, la suma de 80,09 € per les despeses mèdiques exposades,

* a D. A. V., les sumes següents:

- despeses mèdiques no abonades per la CASS (foli 72): 26,69 €
- pretium doloris (0,5-1/7): 900 €

2 - D. A. V.:

* a A. P. H. K. les sumes següents:

- pretium doloris (1-1,5/7): 1.800 €
- perjudici estètic (0,5/7): 700 €
- seqüeles psíquiques: 2.000 €

La reclamació eventual de la CASS per les despeses mèdiques exposades pel compte d'A. P. H. K., i la reclamació d'aquesta darrera per les despeses mèdiques relativa a la visita al Servei d'Urgències de l'HNSM (foli 62: 81,96 €) han de ser deixades pel període d'execució de sentència.

Les reclamacions respectives pels honoraris d'advocat han de ser rebutjades, essent A. P. H. K. i D. A. V. tots dos declarats penalment responsables i condemnats.

CONSIDERANT CINQUE: De conformitat als articles 174 i 175 del Codi de Procediment Penal, els processats A. P. H. K. i D. A. V. han de fer front solidàriament al pagament de les despeses processals causades.

VIST les disposicions legals aplicables en la causa, el Molt Il·lustre Tribunal de Corts,

FALLEM:

Que hem de condemnar i condemnem A. P. H. K. com a responsable penalment en concepte d'autora d'un delicte major

de lesions doloses causades amb objectes amb perill de causar lesions més greus a la víctima, amb la concurrència de la circumstància atenuant de la responsabilitat penal d'obrar per causes o estímuls que hagin produït arravatament, obcecació o un estat passional d'una importància semblant, a la pena de DOTZE MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la condemna de tres anys.

Hem de condemnar i condemnem D. A. V. com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delict major de lesions doloses que han requerit tractament mèdic posterior a la primera assistència, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de DEU MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la condemna de tres anys.

Condemnem A. P. H. K. i D. A. V. al pagament solidari de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, condemnem A. P. H. K. a pagar a

- a la CASS, la suma de 80,09 €,
- a D. A. V., la de 926,69 €

Condemnem D. A. V. a pagar a A. P. H. K. la suma de 4.500 €.

Deixem pel període d'execució de sentència la reclamació eventual de la CASS per les despeses mèdiques exposades pel compte d'A. P. H. K., i la reclamació d'aquesta darrera per les despeses mèdiques relatives a la visita al Servei d'Urgències de l'HNSM.

Contra la present resolució les parts poden interposar recurs d'apel·lació, davant del Tribunal de Corts en el termini de quinze dies següents a la notificació, de conformitat amb el què disposen els articles 195 i següents del Codi de Procediment Penal.

Així per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.